

dreevici Kun în artă angajată — expoziția se referă, sumar, dar convingător la câteva din tendințele picturii, din fenomenul mai complex al creației artistice din această perioadă.

Epoca istorică în care sînt create aceste opere de artă corespunde în linii generale, pe plan european, eforturilor mai multor școli naționale de artă de a-și defini individualitatea.

Artiștii belgrădeni expozanți la „Apollo” se caracterizează în general prin orientarea clară spre expresionism.

Pe fondul expoziției figurative de tradiții, tușele energice transcriu cu precizia spontaneității angajarea artistului în real.

Așa de pildă Iovan Bielici expune pinzele *Fata cu boneta albă, Peisaj cu casa albă, Peisaj obscur*, în care găsim cu claritate această îmbinare.

Milan Koniovici în compozițiile sale *Fata din Konvlie, Semănătorul, Interior cu șevalet*, redă cu și mai mare acuratețe impulsurile cromatice ale epocii interbelice. În expoziție mai expun: Ignat Job, *Fete de mănăstire, Pescari în zori*, Nikola Graovaț, *Nud și Zora Petrovici, Natură moartă cu smochine, Țărancă*.

Un loc important în expoziție îl ocupă și creația pictorilor interesați de comentariu poetic al realității. Între aceștia amintim pe Sava Sumanovici cu *Peisaj din Srem cu gard, Strada 1934, Stradă din Sid înzăpezită*, Milo Milunovici cu *Mic peisaj verde, Tigaie cu pește, Peisaj cu gard*. O gamă asemănătoare folosește și Ivan Radovici, în *Seminud și În baie*.

Printre artiștii iugoslavi care au mai expus la „Apollo”, mai amintim pe: Marko Celebonovici cu pinzele *În fața circiumii, Natură moartă chinezască*, pe Peter Lubarda, *Peisaj cu biserică, Natură moartă cu strachină albă*, Nedeliko Gvozdenovici, *Casa din colț, Carne*, Pegia Miloșavlievici cu *Zi ploioasă la Paris* ca și pe Milenko Serban cu pînza *Băiat* și pe Ivan Tabakovici cu *Unelte, Interior cu măsuță* și altele.

Expresionismul colorist, curentul cu cele mai mari influențe în peisajul plastic belgrădean, ca și cea de-a doua concepție artistică dominantă a epocii „intimistă” și „realist poetică”, pare a constitui, alături de atitudinea în fața realității, trăsătura comună a acestor artiști belgrădeni.

În expoziție, lucrarea lui George Andreevici Kun, *În celula II*, exponent al picturii angajate, a demonstrat apropierea din ce în ce mai evidentă

a artiștilor de mișcările sociale și politice progresiste ale epocii.

Firește că cele 30 de pinze nu au putut cuprinde tot complexul fenomenului artistic belgrădean dintre cele două războaie. Dar dorința muzeografilor belgrădeni de a sugera publicului românesc o imagine privind ascensiunea creatoare și nivelul valoros al picturii de ieri, a fost în această expoziție cu prisosință împlinită.

În ziua de 12 mai, la sediul Muzeului de istorie a municipiului București, s-a desfășurat o masă rotundă la care au participat din partea iugoslavă Jalica Stamenovici, director al Muzeului de istorie al orașului Belgrad, Iova Seculici, directorul Institutului de cercetări pentru monumente istorice și Miodrag Protici, directorul Muzeului de artă modernă din Belgrad. Din partea română au participat reprezentanți al C.C.E.S.M.B., ai Muzeului de istorie a municipiului București și Direcției monumentelor istorice. Schimbul de experiență efectuat s-a desfășurat pe baza unei tematici stabilite privind restaurarea monumentelor istorice, conservarea și restaurarea obiectelor de muzeu, evidența obiectelor și problema relației muzeu-public. Schimbul de păreri a fost deosebit de util pentru ambele delegații.

În cadrul aceluiași manifestări, prilej de întărire a relațiilor de colaborare dintre cele două capitale, a fost organizată și o expoziție de bunuri de larg consum — produse ale întreprinderii JUGOEXPORT. Gama variată a exponatelor prezentate a fost completată printr-o reușită paradă a modei belgrădene.

În seara zilei de 12 mai, Opera Română a găzduit, cu același prilej, concertul solistic festiv susținut de Radmila Bacocevic și Giurgevka Ceakarevici, prim soliste ale operei din Belgrad — o demonstrație de virtuozitate și măiestrie.

În cadrul Consiliului popular al municipiului București, a avut loc în ziua de 10 mai 1972 solemnitatea semnării „Înțelegerii de colaborare și prietenie între municipiul București și orașul Belgrad”. La această reușită manifestare, un deosebit aport și-au adus colectivele muzeelor de istorie și artă modernă din Belgrad și organizatorul acestei manifestări, Miogard Vasici, directorul relațiilor externe și șeful protocolului de pe lângă Skupština orașului Belgrad.

Amza SĂCEANU
Alexandru CEBUC

MUZEUL ETNOGRAFIC AL TRANSILVANIEI LA A 50-A ANIVERSARE

S-a scurs o jumătate de veac de la data înființării celui mai valoros și mai bogat muzeu etnografic ardelean, instituție culturală de seamă pentru care și-au dat contribuția personalități eminente ca Romulus Vuia, primul său director și pe drept cuvînt socotit ctitor, George Vălsan, Emil Racoviță, G. Oprescu, Valer Butură.

Deși înființat în 1922, muzeul va fi inaugurat în 1928, iar secția în aer liber din parcul Hoia în 1929. Trecînd prin vicisitudinile războiului, secția

pavilionară a fost redeschisă în 1958 în clădirea actuală.

În ultimii doi ani, urmîrind ca muzeul să corespundă cit mai bine cerințelor muzeografiei moderne, colectivul său a lucrat intens, elaborînd o nouă tematică expozițională, pentru care au fost adaptate vechile săli cu unele soluții de lărgirea spațiului, de iluminat, expunere, depozitare etc.; la Hoia au fost aduse noi unități cu inventarul lor, s-au făcut lucrări de consolidare și reorganizare.

ASPECTE DIN TIMPUL VIZITĂRII EXPOZIȚIEI

Ca o încununare a deosebitelor eforturi de învingere a greutăților și inerțiilor de către personalul științific și administrativ, al cărui promotor energetic și capabil este directoarea sa Viorica Pascu, în ziua de 28 aprilie a.c. a avut loc, într-un cadru festiv, redeschiderea Muzeului etnografic al Transilvaniei.

La această sărbătorire au participat reprezentanții organelor locale și Consiliului Culturii și Educației Socialiste, etnografi și istorici din muzee și din institute ale Academiei, numeroși oameni de cultură din Cluj, București și alte orașe ale țării.

Acest eveniment a fost salutat cu cuvinte calde, elogioase, atât de către Aurel Duca, primul secretar al Comitetului județean Cluj al P.C.R., cit și de Liviu Văcaru președintele C.J.C.E.S. Acad. Constantin Daicoviciu a reamintit istoricul evoluției al muzeului, urind membrilor săi noi succese și cercetări științifice de amploare. Georgeta Stoica de la direcția muzeelor a elogiat, în numele C.C.E.S., realizarea expoziției de bază a muzeului în

noua sa formă, ca și reamenajarea și completarea muzeului în aer liber. Mulțumind tuturor colaboratorilor de la muzee, instituții și de la întreprinderea „Decorativa” Viorica Pascu a reliefat aportul colectivului muzeului, care a muncit cu abnegație pentru a termina la timp și în condiții bune toate lucrările.

Pentru a întregi aceste realizări, a fost gata la aceeași dată și Anuarul muzeului, 5/1971, cuprinzând contribuțiile științifice ale muzeografilor și etnografilor clujeni, bazate pe cercetări de teren, arhivă, depozite.

Rezervind un loc în numerele următoare pentru o amplă prezentare a Muzeului etnografic al Transilvaniei, credem că putem încheia cu cuvintele marelui istoric Nicolae Iorga, care considera acest muzeu ca „una din cele mai însemnate opere culturale ce s-au realizat de la Unirea Românilor, ... o operă de care urmașii vor ține seama cu recunoștință”.

V. BUȘILĂ

REDESCHIDERA MUZEULUI „RĂSCOALA ȚĂRANILOR DIN 1907” DE LA FLĂMÎNZI

La 30 martie a.c., s-a redeschis la Flămânzi, în apropierea Botoșanilor, Muzeul „Răscoala țărănilor din 1907”.

La festivitatea de inaugurare au participat tovarășii Gheorghe Ghinea, membru al C.C. al P.C.R. — prim-secretar al Comitetului județean de partid, Tamara Dobrin, vicepreședinte al Consiliului Culturii și Educației Socialiste, Constantin Vlad, vicepreședinte al Academiei de Științe Sociale și Politice. În cuvântul de deschidere, rostit de tovarășul Gheorghe Ghinea, au fost subliniate cauzele care au dus, cu 65 de ani în urmă, la izbucnirea răscoalei, sprijinul consecvent pe care țărăni i-au primit în decursul anilor din partea clasei muncitoare și al partidului său de avangardă, Partidul Comunist Român, cit și importante realizări obținute la sate în anii socialismului.

Organizarea la Flămânzi a unui muzeu închinat marii răscoale țărănești din România are o semnificație deosebită. „Flacăra răscoalei aprinsă în februarie 1907 la Flămânzi — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvântarea ținută la mitingul